

פחד דוד

יול"ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוכ"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוכ"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:08 | 18:23 | 18:14 | 18:25

מוצאי שבת 19:19 | 19:21 | 19:20 | 19:21

רבינו תם 19:59 | 19:56 | 19:58 | 19:59

משכיל לדוד

ביטול הספק על ידי חיזוק האמונה

"זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים." (דברים כה, יז)

כאשר יצאו בני ישראל ממצרים באותות ובמופתים גדולים, נתייראו אומות העולם מפני כוחו העצום של הקב"ה בראותם את ידו החזקה. והוא שנאמר בשירת הים (שמות טו, טו) "אז נבהלו אלופי אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמוגו כל יושבי כנען תפול עליהם אימתה ופחד" וכו'. משמע שעמי העולם כל כך פחדו מעם ישראל ומהקב"ה, עד שקראו ואמרו "ה' ימלוך לעולם ועד". ולמעשה המצב באותה העת היה דומה לאמבטיה ורתחת שהכל מפחדים להיכנס לתוכה על מנת שלא ייכו ממימיה, עד שבא עמלק ובעזות נכנס לאמבטיה וקירר את מימיה, כלומר, שקם כנגד עם ישראל ועל ידי כניסתו צינן את היראה שהיתה לאומות העולם מפני עם ישראל.

ולכך ציוונו הבורא למחות את שמו של עמלק ולא להותיר ממנו כל זכר, כי כאמור, העם העמלקי היה הראשון שצינן את הפחד שהיה לאומות העולם מפני בני ישראל ומפני בוראם, ובכך העניק להם פתח לצאת אף הם ולהילחם נגד בני ישראל.

והנה, בזה לא תמה רשותם של בני העם העמלקי, אלא נזכר להם לדיראון עולם שהיו הראשונים שהכניסו את הספק בליבם של עם ישראל וציננו את האמונה העזה שהיתה בקרבם לאחר שחזו וראו בניסי ה' עליהם. ולמעשה אותו ספק ממשך לקנן בתוכנו, וכל עוד עמלק קיים בעולם - הספק שהביא עימו שריר וקיים אף הוא. ואימתי יסור הספק מן העולם, כאשר מלך המשיח יבוא ומלכות ה' תמשול בכל העולם.

הרמב"ם (מלכים יב, א) שואל כיצד ייראה העולם בביאת המשיח, האם נשוב לחיות כפי שחיו אבותינו לפני אלפי שנים? ומשיב הרמב"ם שעולם כמנהגו ינהג, וכפי שחיינו עד עתה עם התפתחות הקידמה והטכנולוגיה - נמשיך לחיות גם בביאת המשיח, אך כמובן יהיה הכל באופן הכשר והטהור ביותר על פי מסורת ההלכה הצרופה. והשינוי המהותי שיביא המשיח בעקבותיו יהיה סילוק הספק שמקורו מעמלק וחיזוק האמונה התמימה. ובהעדר הספק מן העולם - ישוב כסאו של הקב"ה להיות שלם, והכל יאמינו שהקב"ה מולך על העולם כולו לבדו ואינו עוד מלבדו.

הנה שמו של עמלק רומז על מהותו וטענתו שכל המתרחש בעולם הוא מקרה בלבד, ורמז בדבר ששם 'עמלק' עולה בגימטריא כמניין מאתים וארבעים שהוא כמניין המילה 'ספק'. ואם נתבונן נראה שהמילה מקרה מורכבת מן המילים רק מה', משמע שאף בדברים שנדמה לנו שהינם על דרך המקרה, אין הדבר כן אלא הכל בא רק מאיתו יתברך. ובזמן שאדם מרגיל עצמו שכל הקורה עימו הוא אך מקרה, הרי שעד מהרה הספק והבלבול מתלבשים בו ודומה הוא לעם העמלקי שנהג לחיות על פי המקרה לבדו ועצם את עיניו מלראות את יד ה'.

וכל אותם אנשים החיים על פי דרך המקרה, יש להם לדעת שהם מעצימים ומחזקים את כוחו של עמלק בעולם אשר ביקש לטעת את הספק ולקרר את האמונה בה' ובשלוחי שמו.

נאמר בתורה "ועשית ככל אשר יורוך", ועל אף שהצדיקים מורים לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, עליך ללכת בעיניים עצומות אחר דעתם - דעת תורה ולשמוע לדבריהם. ובזמן שאדם שומע לקול הצדיקים, הוא מביע בכך את אמונתו החזקה בה' יתברך ובגדולי ישראל אשר מייצגים את דעת התורה.

פרשת כי תצא מסיימת בעניין עמלק, ואילו פרשת כי תבוא הסמוכה לה פותחת בציווי הבאת הביכורים, כנאמר (דברים כו, א - ב) "והיה כי תבוא אל הארץ... ולקחת מראשית כל פרי האדמה... ושמת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך לשכן שמו שם" וגו'. והיות שאין מקרה בתורה, על כן מוכרח הוא שישנו קשר בין סמיכות הפרשיות אשר בכוחו ללמדנו מוסר הרבה.

ונראה לומר שהורתה התורה להביא לכהן את ראשית הפירות, על מנת להורות לישראל שלא כוחם ועוצם ידם עשו להם את החיל הזה, אלא רק הקב"ה לבדו נתן ברכה בפירותיהם והצמיח להם את השדות. ואלמלא הקב"ה היה מוריד גשמים ונותן ברכה בפירות, אזי עם כל מאמציהם לא היו מסוגלים להצמיח את פרי האדמה. ורק מפני שהשיג הקב"ה על הארץ ונתן מברכתו עליה, זכו המה שאדמתם תגדל להם גידולים נאים ומבורכים.

וכאשר עם ישראל מעלה לכהן את פרי הביכורים, הוא מוכיח בזה שאין מקרה בעולם ושהוא מאמין באמונה שלמה בה' יתברך שנתן ברכה בפירות. וככל שהאמונה מתעצמת ומתגברת בלב האדם, כך נחלש כוחו של עמלק ומסתלק הספק. לעומת כן כאשר אדם בוטח בעצמו שהוא בכוחו ובחכמתו הביא עליו את עושרו ואת פרנסתו, במחשבה זו הוא מעצים ומחזק את הספק שנטע עמלק בעולם שכל מטרותו היתה לקרר את האמונה של עם ישראל בה' יתברך.

בימינו אנו כשאין לנו בית מקדש ואיננו יכולים לעלות לרגל עם טנא ביכורים, טוב נעשה אם נרגיל את עצמנו להודות לה' על כל דבר טוב שעושה עימנו - קטן וגדול כאחד. ומתוך שנתחזק במידת הכרת הטוב שדרגתה הגבוהה היא לברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה, כך תגבר בנו אמונת ה' מחד, ויתבטל כוחו של עמלק מאידך. ומי מעימנו אינו מצפה לביאת משיח גואל צדק אשר יאמר לצרותינו די וישים קץ לכל הפגעים והמחלות. ורק כאשר כוחו של עמלק יתבטל מן העולם לגמרי, יוכל הקב"ה לגלות את אורו עלינו. לפיכך טוב נעשה אם נשתדל ונפעל לזירוז הגאולה על ידי ביטול הספק וחיזוק האמונה.

הילולא דצדיקיא

י' - רבי מרדכי בירדוגו

טו - רבי משה אלאשאקאר

טז - רבי משה פארדו

יז - רבי שלמה חיים פערלאוון
נכד הבעש"ט

יח - רבי עבדאללה סומך

יט - רבי יעקב מאורלייניש הי"ד
תלמידו של רבינו תם

כ - רבי אליהו לאפיאן

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפנקסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

החל לצעוק גם עליהם בקולו הרם, ואמר להם: **"אני תרמתי למוסדות התורה של רבי חיים פינטו זיע"א, ועל כן אינני מפחד מכם כלל.** כעת קומו ועזבו כולכם את משרדי תיכף ומיד!"

כאשר אנשי החוק הבחינו בנחרצות שבקולו - נהפך לבבם והם החלו לדבר איתו בעדינות וברוגע, עד שלבסוף הם קמו ויצאו ממשרדו. שעה קלה לאחר מכן הם התקשרו אליו והודיעו לו שהם מעוניינים להגיע עימו לפשרה ולפיה במקום שיהיה עליו לשלם מס בסכום של שני מליון דולר - הם דורשים ממנו לשלם עשרת אלפים דולר בלבד!

מר חיים הי"ו הוסיף ואמר לנוכחים בהילולא שכיון שהוא ידע שכל התרומות שתרם הן בעבור מוסדות התורה על שם הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, לפיכך הוא לא חש כל פחד מפניהם של אנשי המס והמשטרה, וידע שהצדיק זיע"א יהיה בעזרו.

וכך אכן היה. במקום שמר חיים ייאסר ויבוא על עונשו - זכות הצדיק הגנה עליו ועל כספו ולבסוף הוא נדרש כאמור לשלם למס ההכנסה סכום פעוט יחסית למה שנדרש ממנו מלכתחילה.

היקר תרומה גדולה בסך חמישים אלף דולר, וכשהעביר שוב את הקבלה למס ההכנסה לצורך החזר מס, אנשי המס דחו את הקבלה ואמרו שקבלה כזו אינה נכללת בהוצאות המוכרות. ואם לא די בזה, בנוסף הם גם שלחו אליו למשרדו, פקיד ממס ההכנסה כדי שיזהיר אותו על עוון זיוף מסמכים ותרומות.

מר חיים הי"ו שלא הסכים לקבל את הדחייה, אזר אומץ והחל לדבר עם איש מס ההכנסה שביקר במשרדו בלשון קשה ביותר. הוא לא פחד ממנו כלל וגער בו בלשונו החדה על חוסר האמון שמשרדו רוחש לו, ועל כך שכל תרומותיו אמיתיות והקבלות שיש ברשותו הן מקוריות. לקינוח כשסיים מר חיים את דבריו הוא פנה בטון רציני וחמור סבר ואמר לפקיד מס ההכנסה: "כעת קום והסתלק ממשרדי, ואל תוסיף עוד לראות את פניי".

הפקיד הגוי ששמע את המילים הנחרצות והבוטות שנאמרו כלפיו, וכמובן נעלב עד עמקי גופו, הוא הזעיק מיד אנשי חוק ושוטרים רבים אל משרדו של היהודי, שהודיעו לו בו במקום שהוא עצור בעוון עבירה פלילית של ביזוי עובד ציבור ממשלתי.

אולם מר חיים ידידנו לא נבהל מפניהם והוא

עזות דקדושה

יהודי יקר בשם מר חיים הי"ו אשר תומך ומסייע בכל כוחו למוסדותינו הקדושים, סיפר באחד מימי ההילולא של רבנו הקדוש רבי חיים פינטו זיע"א סיפור מופלא שגרם לחיזוק גדול בעוצם מצות הצדקה.

וכך הוא סיפר:

באחת השנים כאשר הוא הגיש את דו"ח הכנסותיו למס ההכנסה, הופיעו בין פרטי הוצאות העסק שלו גם סכומי התרומות שהוא תרם למוסדות התורה, כדי שיקבל עליהן החזר מס.

הפקיד הגוי שבדק את הקבלות המצורפות שניתנו למר חיים מהמוסדות, והבחין בסכומי התרומות הגדולים שהיו רשומים בהן - פקפק באמיתותן של הקבלות, ולא הסכים לזכות את מר חיים בעבורן. מר חיים לא ויתר לו, ולאחר דין ודברים קשה, העניינים התגלגלו לידי כך שהוא חויב לשלם למס ההכנסה קנס עצום של שני מליון דולרים.

באותה התקופה שלח לי שוב מר חיים

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"רני עקרה לא ילדה". (ישעיה נ"ד)
הקשר לשבת:

הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

מלמד זכות - אהוב וחביב

צריך כל אדם להזהר בנפשו מללמד חובה על כלל ישראל, ואדרבה ירגיל עצמו תמיד לעורר רחמים ולהזכיר זכותו, ועבור זה יהיה אהוב וחביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו שמצינו לענין גבריאאל, בעת שעמד חוץ לפרגוד ועורר זכות ישראל, השיב הקדוש ברוך הוא: מי הוא זה שמלמד זכות על בני והכניסוהו לתוך הפרגוד.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

ימי הסליחות, ועשרת ימי התשובה נקראים בשם 'ימים נוראים'.

שני טעמים בדבר: אם בגלל שימים אלו הם ימי דין, וטבעם של ימי דין שהם מטילים מורא בלב האדם. ועוד טעם מפני שבתפילות ראש השנה ויום הכיפורים אנו מבקשים מהבורא "ובכן תן פחדך".

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הקנאה מנצחת בכל דרך

"לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה' גם דור עשירי לא יבא להם בקהל ה' עד עולם". (דברים כג. ד)

בספר שמואל (א: יז) מתוארת המלחמה המפורסמת שנערכה בין דוד וגלית, כאשר דוד המלך הקטן והצנום, הצליח לגבור על גלית הענק. ומבואר בנביא שגובהו של גלית היה שש אמות וזרת, וכל כולו היה עטוף ומכוסה בשריון קשקשים, כובע נחושת על ראשו ומצחת נחושת על רגליו. ועוד בטרם קם דוד להילחם כנגד גלית, פנה גלית אל מחנה ישראל ואמר להם - "למה תצאו לערוך מלחמה, הלא אנכי הפלישתי ואתם עבדים לשאול, בחרו לכם איש וירד אלי - אם יוכל להילחם אתי והכני והיינו לכם לעבדים, ואם אני אוכל לו והכתינו והיינו לנו לעבדים ועבדתם אותנו".

הנער דוד ששמע את כל חילופי הדברים, קם בחירוף נפש וביקש ללחום בעצמו כנגד גלית הענק. ומבואר בפסוקים שדוד לא היה מסוגל לשמוע את הגוי הערל עומד ומחרף מערכות ישראל, לפיכך על אף שמדרך הטבע לא היה לו סיכוי לגבור על גלית שהיה גדול וגבוה ממנו פי כמה וכמה, ביקש הוא לקום ולעשות מעשה, היות ולא היה יכול לשאת את דברי הנבלה שהשמיע גלית הפלישתי כלפי ה' וצאן מרעיתו.

כששאל המלך נוכח לראות שדוד הוא זה שמבקש לצאת ולהילחם כנגד גלית, הוא פונה אל הסובבים אותו ושואלם - מי הוא זה הנער ואי זה הוא, כדכתיב בפסוק "וכראות שאול את דוד יוצא לקראת הפלישתי, אמר אל אבנר שר הצבא - בן מי זה הנער" וכו'. מקשה על כך רש"י הקדוש "וכי לא היה מכירו, והלא כתיב לעיל "ויאהבהו מאוד ויהי לו נושא כלים". אלא שראהו מתנהג בטכסיסי מלכות, אמר שאול - אם בא ממשפחת פרץ, מלך יהיה, שהמלך פורץ גדר לעשות לו דרך ואין ממחין בידו (יבמות עו, ב), ואם ממשפחת זרח בא, חשוב יהיה. אמר לו דואג - עד שאתה שואל אם בא ממשפחה שיהא הוא הגון למלכות אם לאו, שאל אם ראוי לבוא בקהל אם לאו, שהרי מרות המואביה בא. אמר לו אבנר - שנינו 'עמוני ולא עמוני', אמר לו דואג - אם כן ממזר ולא ממזרת. אמר לו - כאן נאמר (דברים כג, ה) "על דבר אשר לא קידמו אתכם בלחם ובמים ואין דרך אשה בכך".

מצינו בדברי רש"י הקדוש המקשה ושואל על שאלתו של שאול - "בן מי זה הנער", וכי שאול לא הכיר את דוד עד עתה ולא ידע שהוא בנו של ישי, הרי הוא היה מנושאי כליו. אלא שראהו מתנהג בתכסיסי מלכות, ועל כן בא לשאול על מקורו האם הוא מיוחס למשפחת מלוכה. אמר לו דואג - קודם שהינך שואל האם הוא ראוי למלוכה, יש לך לשאול האם הוא ראוי לבוא בקהל, היות והוא בא מרות המואביה. וכך נתפתח דיון הלכתי בין אבנר בן נר שר צבאו של שאול לבין דואג, האם רק לעמוני ולמואבי נאסר לבוא בקהל, או שמא אסרה התורה אף על עמונית ומואבית לבוא בקהל.

ולהלכה אכן נפסק שרק לעמוני ומואבי אסור לבוא בקהל, מפני שלא קידמו את בני ישראל בלחם ובמים, ובהיות שאין דרך הנשים לצאת לקדם אנשים במזון, לפיכך התביעה היא רק כלפי הגברים. ואין כל ספק שדואג הכיר בצדקת דבריו של אבנר וידע את ההלכה שיצאה מבית מדרשו של שמואל הנביא, שקיבל את התורה במסורה מיהושע שקיבלה ממושה רבנו. ומדוע בחר דואג להתעלם מן האמת והמשיך לפקפק בכשרותו של דוד? למדים אנו מזה שדואג קינא קינאה גדולה בדוד על כך שזכה להילחם בגלית למרות שהיה חזק ממנו, ואף הצליח לגבור על גלית במערכה, ועל כך שהינו מקורב למלכות.

ונראה לומר ששמו של דואג מעיד עליו שהיה חרד ודואג מדוד, לפיכך עינו היתה צרה וקינא בו על שזכה להכות את הפלישתי בשם ה' ולזכות בבת המלך. וכבר אמרו חז"ל (אבות ד, כא) "הקנאה התאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם", לפיכך כיון שדואג קינא בדוד, הקנאה הוציאה אותו מעולם ההלכה והתורה, עד שבחר להתכחש להלכה פסוקה וידועה ובא לחלוק על דברי אבנר בן נר.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

מצוה לפניך

"כי יקרא קן צפור לפניך בדרך". (דברים כב. ו)

זה שאמר הכתוב (משלי א) "כי לוית חן הם לראשך". מהו "כי לוית חן"?

אמר רבי פנחס בר חמא לכל מקום שתלך המצוות מלוות אותך:

"כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך". אם עשית לך דלת - המצוות מלוות אותך, שנאמר "וכתבתם על מזוזות ביתך". אם לבשת כלים חדשים - המצוות מלוות אותך, שנאמר "לא תלבש שעטנז". אם הלכת לגלח - המצוות מלוות אותך, שנאמר "לא תקיפו פאת ראשכם". ואם היה לך שדה והלכת לחרוש בתוכה - המצוות מלוות אותך, שנאמר "לא תחרוש בשור ובחמור יחדו". ואם זרעת אותה - המצוות מלוות אותך, שנאמר "לא תזרע כרמך כלאים". ואם קצרת אותה - המצוות מלוות אותך, שנאמר "כי תקצור קצירך בשדך ושכחת עומר בשדה".

אמר הקב"ה אפילו לא היית עוסק בדבר אלא מהלך בדרך - המצוות מלוות אותך. מניין? שנאמר "כי יקרא קן צפור לפניך". ("דברים רבה")

חסד לשאינו נצרף

"על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים".

(כג. ה)

וכי צריכין היו להם ישראל? והלא כל אותן ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר היה המן יורד להן, והבאר עולה, והשלו מצוי להם, וענני כבוד מקיפות אותם ועמוד ענן נוסע לפנייהם?

אלא דרך ארץ הוא; הבא מן הדרך מקדימין להם במאכל ובמשתה. מה פרע להן הקדוש ברוך הוא מתוך כך? "לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה' עד עולם".

והרי דברים קל וחומר, ומה אם מי שלא עשו חסד עם מי שאינו צריך חסד ראה מה פרע להם שכרם, מי שאינו עושה חסד עם מי שצריך חסד על אחת כמה וכמה.

("ויקרא רבה")

משמעות המילה לך

"זכור את אשר עשה לך עמלק". (דברים כה. יז)

אמר רבי ברכיה: אמרו ישראל לפני הקדוש ברוך הוא; רבונו של עולם! אתה אומר לנו זכור, אתה זכור, שאנו שכחה מצויה בינינו, אבל אתה שאין שכחה לפניך, הוי "זכור את אשר עשה", לנו עשה ולך עשה. זכור ה' לבני אדם את יום ירושלים האומרים ערו עד היסוד בה (תהלים קלז. ז).

("מדרש תנחומא")

הת-ע-ו-ר-ר-ו-ת

ממונו, ונכסי בני ביתו, הכל על כף המאזניים. לב מי לא ישמע לדברים הללו ולא יקרע לשני גזרים?! לשונו של החיד"א.

כיצא בזה אומרים כי הרבי מולברוז היה קורא בקול פעמים רבות לחסידיו: 'חודש אלול! חודש אלול!' פעם פלוני העיר לו: וכי אנו לא יודעים שהיום אלול, מדוע הרבי צריך לצעוק כך בקול שוב ושוב?!

הסביר לו הרבי, שבעצם זו הלכה פשוטה.

הנה מובא בהלכה שקריאת שמע אומרים בקול רם, כמבואר בשולחן ערוך, אך לעומת זאת תפילת 'שמונה עשרה' נאמרת בלחש.

מדוע? מה השוני בין קריאת שמע לתפילת שמונה עשרה?

ההבדל בין שני הנדונים, ביאר הרבי, יובן על פי משל נפלא:

כאשר ראובן נכנס לביתו של שמעון שלא ברשות, אזי שמעון קורא בקולות וברקים "אני בעל הבית לא אתה! אל תיכנס, אני בעל הבית!" אבל לעומת זאת כאשר נכנסים לביתו של שמעון לבקש גמ"ח, אז כבר מדברים בלחש: אולי אדוני, יש לך גמ"ח בשבילי...

והנמשל: פסוקי "שמע ישראל" אנו אומרים בקול, ולמה? לפי שהאדם מסתובב לו בעולם הזה סחור סחור ואינו רואה מספיק את הקב"ה. הוא חושב כי הוא בעל הבית כאן בעולם, לכן בקריאת שמע זו ההכרזה שהש"ת הוא בעל הבית, וממילא יש לקרוא בקול רם: ה' הוא בעל הבית. הכל מתנהל בעולם בהשגחה מהקב"ה! אולם בתפילת שמונה עשרה, ששם אנו מבקשים ומתחננים מהקב"ה שיחננו בחכמה בינה דעת, ברפואה שלימה, בפרנסה בריוח וכל שאר הדברים שאנו זקוקים להם - שם אנו כבר כאמור מדברים בלחש.

כך הם פני הדברים בימי אלול חודש הרחמים. ה'בעל דבר', היצר הרע האויב הגדול של האדם מגיע בכדי להטריד אותנו בכל מיני טרדות ותחבולות שנות מתוך מטרה שנשכח ונסיח את דעתנו מהימים גדולים שבהם אנו עומדים, לכן יש לקרוא בקול: אלול! אלול!

מיותרות. כן הוא בימי אלול בזמן שבשמים מחכים לתשובה, אין לנו להביט יותר מדי, כל אחד ונגעי לבבו, שיתעורר, יתקדם ויחטוף מה שיש וישוב בתשובה, בלי לפלפל יותר מדי...

ומה נפלאו דבריו הנוקבים של הגאון רבי חיים פלאג'י זצ"ל שהיה חוזר בימי אלול לפני קהל שומעי לקחו בבכיות נוראות, על דברי התנא דבי אליהו "מעיד אני עלי שמים וארץ שהרבה יותר ממה שאשה מצפה על בעלה שיחזור ממדינת הים ואב ממתין לבנו יחידו שישוּב ממדינת הים, יותר מכך ממתין הקב"ה ליהודי שישוּב בתשובה".

המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, מעורר הרבה על ענין התשובה בחודש אלול, והוא מזכיר תמיד את מנהגם של עדות המזרח שכבר מתחילת חודש אלול הם התחילו להשכים קום לאמירת הסליחות. ובהקשר לכך ציין את מה ששמע בשם הגאון הגדול רבי שמואל הלוי וואזנר זצ"ל שאמר: "הם [בני עדות המזרח] כבר משכימים לסליחות, אנו עדיין לא משכימים לסליחות אבל לכל הפחות שנקום לתפילה..."

ועוד סיפר על הגאון הירושלמי רבי פנחס אפשטיין זצ"ל, שהיה נדחק מפעם לפעם לבית הכנסת הספרדי ליד ביתו ואומר איתם סליחות בהשכמה. יהודי אחד שפגש אותו שם סיפר, כי מנהגם היה לחלק את הסליחות למשתתפים - כל אחד אמר קטע בקול רם. ואכן גם הגאון רבי פנחס זצ"ל אמר קטע "חטאנו לפניך רחם עלינו" בקול, ובניגון שובה לב.

לצעוק 'א-ל-ו-ו'

דבריו המרטיטים של החיד"א היו נר לרגליו של החפץ חיים בימי הרחמים והסליחות. בזמנם היה מנהג ידוע שהשמש של בית הכנסת היה מכריז בין מנחה למערב 'שובו בנים שובבים'. ועל מנהג זה העיר החיד"א שעל השמש להסביר לקהל שעוד מעט מגיע היום שנפשו, נפשות אנשי ביתו,

לפני הצדיק רבי פנחס מקוריץ זצ"ל, הזכירו חולה בימי חודש אלול, והרבי הסכים שיאמרו עליו תהלים אפילו בתחילת הלילה, והטעים את הוראתו כי חודש אלול כולו רחמים גם בתחילת הלילה כפי שידוע מהאר"י הקדוש שימי חודש אלול אלו ימים של התגלות של שלוש עשרה מידות הרחמים ביום ובלילה.

בספר ליקוטי תורה להאדמו"ר בעל התניא זצ"ל, מובא שבימים אלה יש כוונת התגלות של רחמים, עד שהוא מתפלא שלא קבעו את אלול ליום טוב. והבעל התניא מאריך שם בכמה הגדרות מיוחדות כי אלו ימים הדומים ליום הכיפורים, רק ההבדל ביניהם שביום הכיפורים ההגדרה היא 'מלך בעיר' ובימי אלול הוא 'מלך בשדה'.

השפת אמת זצ"ל היה אומר בהתעוררות את הגמרא "בשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ולא מצא בה עשרה, מיד הוא כועס, שנאמר מדוע באתי ואין איש". כך הוא בימי אלול "מדוע באתי בימים אלו, שנפתחים בהם שערי רחמים בשמים, שידו פשוטה לקבל שבים. "באתי" - לכן על כל אדם להתעורר, וצריך כל אחד לדפוק על שערי התשובה, ונאמר 'קול דודי דופק פתחי לי' כדי שלא להיכשל במצב של 'באתי ואין איש'.

בספרי חסידות אומרים משל. כאשר אדם מודד לעצמו מגפיים בימי הקיץ, הוא בודק את המידה, הצבע, הצורה היופי וכו', ואינו קונה עד שהוא מרוצה. אבל בעיצומם של ימי השלגים הוא רץ, נכנס לחנות, לובש ואומר: נו, הרגל נכנסת לי בפנים - קונים וגמרנו. אין זמן לבדיקות

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

את המעשה הבא סיפרה גב' גבאי שתחי':

אבי היה גר בקזבלנקה בבית קרוב לביתו של רבי חיים פינטו זצ"ל. היה זה בשנת 1937 כאשר הגיע מועד נישואיו, ובכיסו היה רק דרהאם אחד לצרכי החתונה, בעוד שלמעשה לא היה בסכום זה כדי להתחיל לרכוש משהו לקראת החתונה.

יום אחד הוא יצא מהרחוב שבו התגורר רבי חיים פינטו זיע"א, וכרגיל הצדיק היה יושב בפתח הבית שלו. אבא שלי עבר דרכו כשהוא עצוב. רבי חיים זיע"א קרא לו ושאל אותו מדוע פניו נפולות?

אבא שלי סיפר לו שמועד החתונה קרב ובא, ואין לו כסף כדי לרכוש בגדים ומצרכים לכבוד החתונה, ומצב זה מאוד מעצב אותו.

רבי חיים פינטו זיע"א, ציווה עליו ללכת לשוק ז'דיד, שם נפל למישהו תיק של כסף. "תביא לי את התיק, הורה לו הצדיק, חצי מהכסף שיש בו יהיה לך לחתונה, והחצי השני יהיה לנזקקים".

אבא שלי שמח מאוד, הוא האמין בדברי רבי חיים זיע"א, ורץ מיד לשוק ומצא שם, בדיוק באותו מקום שאמר לו, את הארנק. החתונה התקיימה בכבוד ובריוח, ואת הכסף הנותר חילקו לנזקקים כדברי הצדיק.